

2021_09_22 kokousmuistio

Oppijan tietovirtojen ja VIRTa-opintotietopalvelun ohjausryhmän kokous 3 /2021

- Aika: Keskiviikko 22.9.2021 klo 12:00-15:00
- Kokouspaikka: Etäkokous Zoom-verkkokokousympäristössä <https://cscfi.zoom.us/j/62428484864?pwd=cFFCeWFNVXNNTTBfZUxROZUbmh2QT09>

Jäsenet

Opetusneuvos Jonna Korhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
Opetusneuvos Jukka Haapamäki, opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
Kehityspäällikkö Päivi Aho, Laurea ammattikorkeakoulu
Palvelupäällikkö Hanna Leena Lyhdeniemi, Tampereen yliopisto
Opintoasiainpäällikkö Sabina Eerola, Arcada
Kehitysohjaaja Soili Makkonen, Itä-Suomen yliopisto (poistui kohdassa 4 klo 13:10)
Palvelupäällikkö Ismo Kantola, Turun ammattikorkeakoulu
Opinto- ja hakijapalveluiden päällikkö Erja Widgrén-Sallinen, Itä-Suomen yliopisto
Palvelupäällikkö Sari Laaksonen, LAB ammattikorkeakoulu
Opetuksen ja oppimisen IT-ratkaisujen päällikkö Ani-Jatta Immonen, Aalto yliopisto
Sovelluspäällikkö Laila Puranen, Opetushallitus
Kehityspäällikkö Mika Tuononen, Tilastokeskus
Antti Paunonen, Opiskelijajärjestöt / SAMOK - Suomen opiskelijakuntien liitto
Kehityspäällikkö Jukka Kohtanen, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus oy, sihteeri

Asiantuntijavieraat

Marko Borodavkin, Metropolia ammattikorkeakoulu kohdassa 3
Sami Hautakangas, Korkeakoulujen Digivisio kohdassa 5 klo 14:00 alkaen
Saara Ikkela, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Helena Majamäki, projektipäällikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
Vilho Kolehmainen, Korkeakoulujen Digivisio kohdassa 5 klo 14:00 alkaen
Jonna Vierula, Laurea ammattikorkeakoulu kohdassa 3

Asialista

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksestä päättäminen

- Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:03
- Asialista hyväksyttiin sellaisenaan

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

- <https://wiki.eduuni.fi/x/ypDgDQ>
- Hyväksyttiin muistio sellaisenaan

3. AMK-opiskelijavalintakonsortion seurantatutkimus - Jonna Vierula ja Marko Borodavkin

- Jonna Vierula esitteli tutkimusta, jossa jatketaan AMK-valintojen kehittämishankkeen työtä
- Tarkoituksena on jatkaa opiskelijavalintojen kehittämistä tutkimuksen tulosten pohjalta

Keskustelu

- Kiiteltiin perusteellisesta esittelystä. Oliko 2020-2021 COVID-19-pandemialla ollut vaikutusta todistusvalintaan tai valintakoevalintaan
 - Borodavkin: Koronan aikana ei tehty muutoksia painotuksiin valintakokeiden ja todistusvalintojen välillä
- Tutkimuksessa on pitkä seuranta-aika, pysyvätkö valintaperusteet samoina, vaikka huomataan muutostarpeita?
 - Vierula: On tunnistettu, että tutkimuksen aikajänne on pitkä ja siihen liittyy haasteita. Tutkimus olisi haluttu aloittaa jo aikaisemmin, mutta poikkeustilanteen vuoksi ei pystytty. Pitkän aikavälin suhteen analysoidaan tuloksia heti alussa ja tehdään muutoksia sen perusteella. Se, miten merkittäviä havaintoja tulisi alkuvaiheessa tulla, että alettaisiin heti tekemään muutoksia valintakokeeseen, on hyvin moniulotteinen kysymys.
- Syksyllä 2022 valitut on pieni ryhmä seurattavaksi verrattuna kevään valintaryhmiin. Onko tutkittu, onko eroa syksyllä ja talvella aloittavilla eroja integroimisessa korkeakoulu yhteisöön?
 - Vierula: Kysymys on erinomainen. Alunperin haluttiin, että kohteena olisi 2022 keväällä valittavat henkilöt, mutta ei haluttu pitkittää tutkimuksen aloittamista pidempään. Paine on suuri saada tutkimusnäyttöä opiskelijavalinnoista. Jonkin verran on taustoissa eroja syksyn ja kevään valinnoissa - keväällä esim. on keskimäärin nuorempia hakijoita, kun uudet ylioppilaat hakevat. Mikäli näyttää, että syksyn valintojen valitut eivät ole riittävän edustava ryhmä valituista yleisesti, niin voidaan miettiä, tulisiko tutkimusta laajentaa myöhemmin uusiin ryhmiin.
- Syksyn 2020 jälkeen on lisätty osioita kokeeseen ja sisällöt eroavat hieman koekertojen välillä. Jos on vain yksi kohortti, jota seurataan, niin ei saada kaikkia tehtyjä muutoksia kiinni. Olisiko mahdollista laajentaa vielä toisella kohortilla?
 - Vierula: Hienoa kuulla keskustelua tutkimuksen laajentamisesta uuteen kohorttiin, tämä täytyy ottaa keskusteluun myöhemmin.

- Päätös (4):** Mahdollistetaan VIRTAtietojen hyödyntäminen tutkimuksessa esitellyn mukaisesti. Kerätään toimeksiannot mukana olevilta korkeakouluilta.

- Majamäki esitteli.

- Sisusta ja Pepistä tiedot eivät tällä hetkellä siirry VIRT-Asiointipalveluun oikein.
- Ratkaisua nähtiin haastavana, koska yliopistot eivät enää ylläpidä tietoa. Tulisi olla yhteinen linjaus asiasta.
- Onko tiedon puuttumisesta jotakin muuta haettava kuin KELAn suuntaan? Tämä ongelma vaikuttaa pieneltä ongelmalta eikä ole helppoa toteuttaa korkeakoulujen päähän. Päästäisiinkö olemassaolevilla tiedoilla kuitenkin jonkin aikaa?
- Korhonen: VIRT-Asiointi toimii tiedon lähteenä ja lähtökohtana tulisi olla, että tiedot ovat oikein ja kattavasti saatavilla. Korkeakoulujen vastuulla on varmistaa, että tiedot ovat oikein. Lisäksi korkeakoulujen tulisi huolehtia siitä, että historiatietoja ei poisteta.
- Majamäki: KELA on eniten pitänyt yllä keskustelua tarpeista korjata tiedot. Korkeakoulujen kiireet on ymmärretty ja tärkeämpää on saada KELA:lle raportit oikein, mutta nämä ylimääräiset kyselyt ruuhkauttavat KELAn palveluita
- Korhonen: Onko näkemyksiä siitä, miten linjattaisiin asiasta?
- Kysymys koettiin keskustelussa vaikeaksi - opiskelijoille ei saisi näyttää väärää tietoa. Pitäisikö kuitenkin miettiä, että priorisoitaisiin kiireellisempiä asioita kuin tätä
- Korhonen: Voidaanako erottaa kahdeksi kysymykseksi: Historiatietojen tuominen ja tietojen korjaaminen 2021 alkaen?
- Majamäki: Kyllä voidaan. Historiatietojen osalta on tärkeämpi, ja sen lisäksi voitaisiin pyrkiä korjaamaan uudet tiedot mahdollisimman pikaisesti.
- Puranen: Voidaan pyrkiä korjaamaan näkymää myös KOSKI-palveluun, mutta ei voida luvata tehtävän tämän vuoden puolella.
- Todettiin, että ei voida tehdä päätöstä, että tiedot voisi jättää tuomatta, koska eri tahot saattavat tietoa tarvita.
- **Linjataan, että historiatietojen tuominen varmistetaan ja vuoden 2021 alkaen tiedot korjataan mahdollisimman nopeasti. Lisäksi yleisenä linjauksena todettiin, että historiatietoja ei saisi jättää pois tiedonsiirroista pois, koska niille voi olla tarvetta myöhemmin ja ylipäätään tietovarannon tietosisällön ei saisi supistua. Viimekädessä jää kuitenkin korkeakoulujen päätettäväksi, että mitä tietoja lakisääteisesti pakollisten tietojen lisäksi tietovarantoon siirtävät.**

työskentelystä esim. lukkioiden kanssa eli kotimainen korkeakoulu on tehnyt yhteistyösopimuksen kotimaisen tai muun nimenomaan kuin korkeakoulun kanssa.

- Miten nämä tulevat mukaan rahoitusmalliin vai tulevatko? Tämä pitäisi saada tietää, ennen kuin asia tulee päätettäväksi
- Tästä on ollut keskustelua ja herättänyt huolta ainakin AMK-puolella, kun yhteistyösopimuksia on solmittu. Tähän saakka pisteet on merkitty avoimen korkeakoulun pisteiksi tai korkeakoulujen väliseen yhteistyöhön. Uhkana on, että lopetetaan yhteistyö toisen asteen kanssa tai merkitään erillisiksi opinnoiksi. Näistä tulisi saada rahaa, että ei tehdä vain hyväntekeväisyyssyistä. Ei saisi tehdä tällaista päätöstä ennen kuin on huomioita rahoitusmallissa ja asiasta tarvitaan jatkovalmistelua.
- Korhonen: Viedään asiaa eteenpäin ja valmistellaan seuraavaa kokousta varten..

- Ikkelä esitteli

- Todettiin, että nykyisin Virtaan siirrettävät tiedot on yhdessä sovittu, ovat ECTS-mitoitettuja ja laatujärjestelmän läpi menneitä. Nyt puhuttaisiin täysin uudenlaisista tiedoista. Osaamistavoitteiden määrittely ja osaamisen mittaaminen ovat oleellinen osa laatujärjestelmänläpikäynteä koulutuksella ja tässä niitä ei olisi. Määrittelyä pitäisi tehdä yksityiskohtaisesti, että tiedot eivät poikkea korkeakoulujen välillä. Riittäisikö tässä suoritukseen vain osallistuminen?
 - Ikkela: Koulutuksissa tullaan edellyttämään, että ne on kuvattu osaamisperustaisesta ja niiden tulee kasvattaa osaamista eli on laajemmat tavoitteet, kuin vain osallistuminen. Yhteismitallisuus on keskeinen kysymys - miten toteutetaa yhteneväisyys kun tietoja viedään sekä KOSKI-tietovarantoon (ammattillinen, VST) että VIRTAn opintotietopalveluun (korkeakoulut)
- Digivisiohengessä erinomainen aloite, että kerättäisiin tiedot yhteen paikkaan. Yhteismitallisuus on tärkeää. Kenellä on tietojen tallentamisen vastuu?
 - Ikkela: Kiitos palautteesta ja kannatuksesta. Digivisioyhteistyöhön otetaan mielellään ajatuksia, että miten sitä voisi toteuttaa. Tietojen tallentamisen vastu olisi korkeakouluilla, että ei tule ylimääräisiä välikäsiä. Epäselvää on, että olisiko tämä esim. yksityisten koulutuksenjärjestäjien osalta mahdollista.
- Asiassa on paljon liittämäpintaa Digivision kehittämistyöhön. Tällä hetkellä Digivisiossa linjataan palveluiden sisältöjä ja pyritään hyödyntämään olemassaolevia ratkaisuja. Tarvetta vuorovaikutukselle on laajasti.
- Osittain puhutaan samasta asiasta kuin aikaisemmin, eli miten täydennyskoulutustietoja voitaisiin tuoda VIRTaan. Kysymys on suoraviivainen - korkeakoulut toteuttavat ja vievät tiedot VIRTaan. Lainsäätäjillä on mahdollisuus luoda vaatimuksia.
- Laatunäkökulma täytyy huomioida. Mitä enemmän toimijoita on mukana, sitä tärkeämpää on kunnollinen ohjeistus, että oppijoille kokonaisuus on selkeä. Opiskelijan oikeusturva täytyy myös huomioida.

änneltyjen tietojen luovuttaminen Tilastokeskukselle

- Jatkovaa oppimista on käsitelty pitkän aikaa ja usein se ymmärretään rahoitusmallin jatkuvan oppimisen osion kautta. Tilastokeskuksen osalta tilastointi poikkeaa siitä, mitä korkeakoulut haluavat seurata eli vertailua muihin korkeakouluihin erityisesti rahoitusnäkökulmasta. Ilmiö kietoutuu myös tutkinto-opiskeluun. Tarvetta voi jonkin verran olla tutkinnon osille mutta suurin osa on kuitenkin kiinnostunut tutkinto-opiskelusta. Mikä uusien tilastotarpeiden tarkoitus on?
- Puranen: Onko opiskelijavalintarekisteriä ajateltu hyödynnettäväksi? Valinta-asiat ovat JOTPAN vastuulla, mutta tietoja voisi ehkä yhdistää opiskelijavalintarekisteristä.

- Henkilötunnusten saatavuuteen liittyen täytyy miettiä tietosuojakysymykset esim. rekisteritietojen yhdistelyn osalta, mikäli Tilastokeskuksella ei ole lakisääteistä oikeutta tietoihin
 - Ikkela: Opiskelijavalintarekisterin tietoja ei ole vielä mietitty käytettäväksi. Tilastokeskuksen lakisääteinen oikeus tietoihin mietitään myöhemmin - sitä ei tarvitse tässä yhteydessä miettiä. Tiedonkeruun tarkoitus on selvittää, miten työikäinen väestö osallistuu tutkinto- ja muuhun koulutukseen
 - Korhonen: Asia liittyy jatkuvan oppimisen kehittämiseen ja Digivisio-yhteistyöhön.
- **Merkitään tiedoksi**

6. Korkeakoulujen järjestelmämuutokset ja vaikutukset VIRT-Opintotietopalveluun - Jukka Kohtanen

- Kohtanen esitteli.

Keskustelu

- Todettiin asian olevan tärkeä ottaa esille.
- Kokouksessa kannatettiin ajatusta, että otettaisiin yhteyttä rehtoritasolla. Tiedon laadun ja luotettavuuden ylläpitäminen on tärkeä asia myös korkeakoulujen näkökulmasta esim. maineenhallinnan vuoksi.
- Lisäksi korkeakoulujen tueksi mielellään opetus- ja kulttuuriministeriöltä viestiä siitä, miten tekemistä tulisi priorisoida (esim. lakisääteiset ensin)
- **Merkitään tiedoksi ja otetaan jatkokäsittelyyn opetus- ja kulttuuriministerissä.**

TAUKO

7. Digivisio 2030 käsitelmallinnus - Vilho Kolehmainen ja Sami Hautakangas

- Kolehmainen ja Hautakangas esitteli

Keskustelu

- Immonen: Auttaisiko Sisu-yhteistyössä valmistellut tietomallit pohjaksi? Työssä olleet arkkitehdit voisivat olla mukana
 - Hautakangas: Työ on tuntuu ja mielellään otetaan samoja tekijöitä mukaan työhön
- Todettiin, että voi olla haasteellista korkeakouluille löytää resurssia tähän ja olisi hyvä pohtia Synergiaryhmän hyödyntämistä, jossa on valmis ryhmä osaajia.
 - Hautakangas: Hyvä nosto. Yhteistyöverkostojen käyttäminen hyödyllistä, ja Synergiaryhmästä löytyy laajaa osaamista. Entä Opintopolun osalta, olisiko esim Hapa-verkosto?
 - Puranen: OPH:lta saa tiedot verkostoista
- Korhonen: Kiinnostaa rajat ylittävä yhteistyö. Onko suunnitelmissa EU-tason peilausta?
- Hautakangas: Vähintään tunnustetaan ne tietojoukot, jotka olennaisia tästä näkökulmasta ja missä kohtaa työlissää on tärkeä ottaa esille. Esim. EuroPass
- **Merkitään tiedoksi**

8. Tiedoksi

- [Yhteentoimivuuskalenteri](#) koulutuksen ja tutkimuksen alueen tapahtumista
- Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen digitalisaation tiekartta ja ICT:n ohjausyhteistyön kokonaiskuva: ka.csc.fi
- Naapuriryhmien kokousagendoja ja muistioita
 - [KOOTuki-ryhmä](#)
 - [Tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmä](#)
 - [Analytiikkajaosto](#)
 - [Tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon johto- ja ohjausryhmät](#)
- CSC:n SE-liiketoimintayksikkö (Services for digitalization of Education) jakautui 1.9.2021 alkaen kahteen osaan, joista toinen keskittyy tietotuotantoon ja toinen korkeakoulujen digitalisaation edistämiseen.
 - Johtaja Klaus Lindberg jää eläkkeelle
 - Tietotuotantoyksikön johtajana aloittanut 1.9. Hanna-Mari Puuska
 - SE-liiketoimintayksikön johtajana aloittanut 1.9. Kirsi Pispä
 - Linkki tiedotteeseen: <https://www.csc.fi/-/muutoksia-csc-n-korkeakoulupalveluiden-organisaatiossa>

9. Muut asiat

- **Seuraavat kokoukset**
 - 27.10. klo 10:00-15:00 - samassa yhteydessä yhteiskokous KOOTuki-ryhmän kanssa
 - 3.12. klo 12:00-15:00

10. Kokouksen päättäminen